

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

10 Quanto tempore præscribatur Ius Patronatus, (.i. Ius præsentandi ad beneficium) & beneficium ipsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](#)

foramen obstruat, & tu per 10. annos non ytaris tuo iure, perdis ius tuum. Similiter si habes ius ne ille altius attollat, vel proprius edificet, non amittis ius nisi ille contra faciat; & tu post illud factum, 10. annis praesens sileas, requiritur autem ut ille nesciat ius tuum, & bona fide agat. Habetur hanc omnia expressè d. L. Hac autem iura. π. de seruit. urban. prædiorum. Vide Siluest. verbo Præscriptio 1. q. 7. §. Vndecim. Molinam disp. 70. Couarr. lib. 1. variar. cap. 17.

D U B I T A T I O X.

Quanto tempore prescribatur ius Patronatus (i.e. ius presentandi ad beneficium) & beneficium ipsum.

31 **D**E hoc Couarr. reg. Possessor. p. 2. §. 10. Dico Primum, Si constet Ecclesiam olim fuisse liberam, ius Patronatus à laico prescribi nequit. Est communis sententia DD.

Ratio est; quia hoc ius est spirituale. Hæc ratio tamen non videtur firma. cum enim laicus sit capax huius iuris, cur ex possessione a tempore immemorabili non debet presumi iusto titulo concessum? sed benè probat non prescribi absque titulo, nisi tempore immemorabili: quia presumptio iuris illi resistit. amplius conuincere non viderit.

Dico Secundum, Ius Patronatus etiam in Ecclesia parochiali, de qua dubium est an olim libera fuerit, potest prescribi a parochianis 40. annis cum titulo; tempore immemorabili, absque titulo: imo etiam annis 40. absque titulo.

Prior pars patet, quia cum titulo colorato vel presumpto possunt prescribi a laico bona immobilia & iura (ut feudum & emphyteusis) contra Ecclesiam; cur non etiam ius Patronatus, quod est minoris momenti? Nec presumptio iuris est contra ipsos; cum credibile sit ipsos esse fundatores illius Ecclesie, quando de alio non constat. Altera probatur, quia ex possessione huius iuris per tempus immemorabile, presumitur iustus titulus in parochianis. Addo, etiam *absque titulo* posse ipsos spatio 40. annorum hoc ius prescribere; quia neque ius commune, neque male fidei presumptio illis oblitus, ut colligatur ex Couar. loco citato. Idem docet Molina disputat. 75. §. Merito tamen,

32 Dico Tertium, Ius nominandi Rectorem aut Prælatum in Ecclesia collegiata vel cathedrali, prescribi non potest a laico contra ipsam Ecclesiam, nisi annis 40. cum titulo, aut tempore immemorabili absque titulo. Ratio est, quia Ius commune repugnat, unde est vehemens presumptio usurpationis & male fidei. Nam iure communii istorum debet fieri electio, que pertinet ad Capitulum; nisi Patronus, qui Ecclesiam edificauit aut dotauit, id sibi cum confusu Episcopi tamquam ex pacto reseruasset, ut pater cap. Messana. 56. de electione. Quia tamen non est incapax talis Iuris, (potuit enim competere maioribus eius vel ex pacto in fundatione cum Episcopo inito, vel ex privilegio Pontificis) potest illud prescribere 40. annis cum titulo colorato, (ut si concessum fuisset in-

validè ob excommunicationem, vel alia de causa) vel absque titulo tempore immemorabili. Tam diurna enim possello huius iuris, & vsus absque contradictione frequentatus, tollit presumptionem male fidei, & inducit titulum presumptum. vide Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 9. vbi declaratur quomodo hæc iura sint examinanda & probanda. Hoc modo multi Principes prescriperunt in maioribus beneficiis Ius Patronatus.

Dico Quartum, In Ecclesia non libera, ius Patronatus a laico contra verum Patronum prescribi potest cum titulo colorato decem annis inter presentes, 20. inter absentes: sine titulo annis 30. Est sententia communis DD. teste Couarr. Pater, quia est eadem ratio quo bonorum immobilitum, & iurum contra priuatum; ut feudi, emphyteusis, quæ simili modo prescriptione acquiritur. Non enim hæc agitur contra Ecclesiam, sed contra priuatum.

Dico Quintum, Beneficium Ecclesiasticum cum titulo colorato prescribi potest contra alium, ad Beneficiū. quem verè pertinebat, decennio inter presentes, vicennio inter absentes, sicut alia iura, quæ bonis immobiliis annumerantur. est communis sententia. Sine titulo non potest prescribi, quia non potest nisi institutione Canonica acquiri eius possesso.

Dico Sexto, Qui pacifice aliquod beneficium absque simoniaco ingressu triennium possedit, prescribit contra actionem cuiusvis impotoris. patet ex regula Cancellariæ 33.

Sed difficultas est, virum hæc possesso bona fide cum titulo colorato & absque simonia per triennium continuata, prescribit proprietatem beneficij, ita ut possessor postea non tecatur illud resignare? Couarr. tenet non prescribere: itaque beneficium in foro conscientia esse dimittendum, simul atque constituerit collationem non fuisse validam.

Verum Nauarr. 1. 3. consil. 40. & 42. de praebendis, post Couarr. & alios, tenet contrarium, cum glossa antiqua in regulas Cancell. & Rebus Gallo, qui affirmat ita iudicari in Parlamentis Gallia. Estque rationi valde consentaneum. cum enim Pontifex post triennium nemini amplius concedat actionem ad illud beneficium, videtur possessorem reddere etiam securum in conscientia, si bona fide cum titulo possedit: tamquam qui triennali vocatione fecerit suum: in qua sententia etiam est Emanuel Sæ, & alij quidam recentiores.

D U B I T A T I O XI.

Quanto tempore prescribantur debita, actiones, hypotheca, legata, fidicomissa, & maioratus.

Dico Primum, Debita rerum mobilium & immobilium prescribuntur cum bona fide Debitorum annis 30. contra creditores: & excluditur actio ad ea petenda. est communis sententia ex L. Sicuit in rem. 3. C. de præscript. 30. & 40. annorum, vbi dicitur, nec actiones reales, nec personales ultra 30. annorum statuta protendendas. & infra: omnes